



ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Brno

Inspekční zpráva

**Mateřská škola Hvězdička, Šlapanice, Masarykovo náměstí 6,
okres Brno - venkov**

Masarykovo náměstí 6, 664 51 Šlapanice

Identifikátor zařízení: 600 110 427

Termín konání orientační inspekce: 11. a 12. dubna 2001

Čj.	122 192/01 – 11087
Signatura	ol3au107

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Dvoutřídní mateřská škola je zálohovou organizací, zřízenou městem Šlapanice. Je umístěná v jedné z budov na náměstí, přímo v centru města. Obě třídy MŠ jsou smíšené pro děti od tří do sedmi let. Vzdělávací program školy je orientován všestranně a v tomto rámci vyzdvihuje ekologickou výchovu.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

Škola vychází při plánování vzdělávací práce z publikací E. Opravilové a V. Gebhartové “Jaro, léto, podzim, zima” (Portál 1998) a z “Programu výchovné práce pro jesle a mateřské školy” (SPN 1984). Učitelky se na spontánní a řízené vzdělávací činnosti pravidelně připravují. V rámci týdenního tématu plánují hlavně jejich obsah, malou pozornost věnují stanovení cíle daných aktivit. Plány zahrnují všechny složky vzdělávací činnosti vcelku rovnoměrně a v souladu s daným programem. Odráží se v nich, že poznání okolního světa je vedeno v duchu výše uvedených dokumentů spíše zprostředkujícím, statickým způsobem, než emočně přímým prožíváním, tak jak současné trendy v předškolní výchově preferují.

Vzhledem ke vzdělávacímu programu mělo plánování vzdělávací činnosti průměrnou úroveň.

Podmínky vzdělávací činnosti

Škola je personálně velmi dobře obsazena. Všechny učitelky i ředitelka jsou pedagogicky i odborně způsobilé pro práci v MŠ, což se v kvalitě jejich činnosti odráží pozitivně. Jedna z učitelek má osvědčení o způsobilosti k výkonu funkce logopedického asistenta, nemá však požadovanou praxi, takže tuto činnost nevykává.

Materiálně technické podmínky umožňují realizovat daný vzdělávací program. Škola má pro práci s dětmi dostatek prostoru. I když jsou velké místnosti vybaveny starším nábytkem, jsou uspořádány a zařízeny vhodně, působí bezpečně, příjemně a čistě. Pomůcky i hračky jsou také spíše postarší, ale postačují a je jich přiměřené množství. Pouze školní zahrada není příliš velká, ani dostatečně vybavená pro potřeby rekreačních a relaxačních činností dětí.

Psychohygienické podmínky vzdělávací činnosti většinou odpovídají dětským potřebám. Režim dne respektuje biorytmus dětí. Dává jim dostatek času pro hry, pobyt venku i potřebný interval mezi jednotlivými jídly. Děti mají možnost volby mezi individuální a skupinovou činností. Prostředí i učitelky je podněcují k pohybu, k vytváření návyku pít již méně. Podmínky pro uplatnění individuálního odpočinku a spánku dětí jsou zavedeny, ne však důsledně z hlediska skutečné potřeby každého dítěte.

Podmínky vzdělávací činnosti, jak personální, tak materiální i psychohygienické, byly hodnoceny jako velmi dobré.

Řízené činnosti

V rámci řízených vzdělávacích činností byly hodnoceny tyto jevy: organizace, metody a formy, motivace a hodnocení, interakce a komunikace.

Řízené činnosti učitelky organizovaly v průběhu dne tak, že ukončování hrových aktivit bylo postupné a nenásilné. Nevnucovaly je dětem a přechody mezi jednotlivými činnostmi byly plynulé a pružné. Učitelky poskytovaly nabídku různorodého materiálu a pomůcek, především k pracovní-výtvarným a grafomotorickým aktivitám. Vhodně reagovaly na zájem dětí o určitou činnost, především úkolového charakteru a vedle frontálních forem práce zařazovaly i individuální a skupinové činnosti. Přestože při práci se všemi dětmi pracovaly promyšleně a nabízely rovnoměrně různé aktivity, volily tradiční metody, které vedly spíše k pasivitě, než k aktivnímu učení, rozvoji smyslové výchovy a emočnímu prožívání. Při individuálních a skupinových činnostech děti sice měly větší možnost uplatnění a seberealizace, učitelky respektovaly jejich vývojové zvláštnosti, neprováděly je však dostatečně cílevědomě, promyšleně a individuálně diferencovaně. Odpovídající péči a pozornost věnovaly vytváření společenských a sebeobslužných návyků. Při oblékání a stolování vedly děti k pomoci mladším dětem a k samostatnosti. Ty se pak podílely na hladkém průběhu postupných svačinek, částečně i na přípravě oběda. Kultura stolování byla nevyvážená a v obou třídách rozdílná.

Motivace k činnostem byla většinou přirozená a vyplývala ze zájmu dětí. Zvnějšku a s malým podílem emocí byla navozována pouze při frontální činnosti a sloužila spíše k udržení pozornosti. Hodnocení bylo vedeno převážně pozitivně, s všeobecným povzbuzováním jistoty dětí v jejich projevech. Méně než je žádoucí však docházelo k věcnému, individuálnímu a systematickému posilování zpětného hodnocení dětí při ověřování a upevňování poznatků, dovedností i návyků.

V interakci a komunikaci při společných řízených činnostech se projevovalo, že jsou děti vedeny k dodržování pravidel komunikace. Hovořily jedno po druhém. Učitelky jim dávaly čas k volnému vyjádření. Otázky, které dětem kladly cíleně však byly spíše uzavřené a zjišťující, neměly rozvíjející charakter. Jejich verbální projev mnohdy zbytečně převažoval nad dětským.

Řízené činnosti měly celkově průměrnou úroveň, neboť všechny sledované jevy (organizace, metody, formy, motivace, hodnocení, interakce a komunikace) byly hodnoceny průměrně.

Spontánní činnosti

V rámci řízených vzdělávacích činností byly hodnoceny tyto jevy: organizace, metody a formy, motivace a hodnocení, interakce a komunikace.

Učitelky organizovaly spontánní činnosti vhodným způsobem. Podporovaly jejich hladký průběh a přirozenou kázeň dětí. Ty si hrály ve vymezeném prostoru a navzájem si nepřekážely. Přitom měly bohatou nabídku činností, pomůcek a hraček, které v hojně míře a efektivním způsobem využívaly. Hrály si se zaujetím, uplatňovaly tvořivost, fantazií i prvky spolupráce. Učitelky je vedly k dokončování činností a k úklidu hraček v individuálním tempu. I když většinou respektovaly volbu dětí, někdy vstupovaly do jejich činností

nepatřičně, spíše v zájmu aktivit naplánovaných učitelkou, než s úmyslem rozvíjet stávající dovednosti dětí v probíhajících situacích.

Motivace, zejména u starších dětí byla postavena na jejich chuti k činnostem, které si volně a přiměřeně svoji vyspělosti vybíraly. Učitelky jejich zájem neomezovaly, ne vždy ho však podporovaly a rozvíjely vzhledem k individuálním dětským předpokladům. Svým celkovým přístupem, hodnocením a způsobem práce pěstovaly v dětech zdravé sebevědomí. V jednání dětí se projevovalo, že si věří, chovaly se bez zbytečných zábran a samostatně.

Učitelky vytvářely ve třídách důvěryhodné komunikační prostředí. Snažily se o vyváženou komunikaci s dětmi, měly u nich přirozenou autoritu. Dbaly na posilování pozitivních sociálních vztahů. Někdy věnovaly více pozornosti starším dětem, které si ji vynucovaly, než mladším, které by ji vzhledem k potřebě společné hry s dospělým také potřebovaly. V projevech dětí byla patrná jejich spontaneita a otevřenost. Bez problémů navazovaly kontakt s cizí osobou a přirozeně komunikovaly. Některé z nich měly vzhledem ke svému věku velmi dobře rozvinutou aktivní slovní zásobu. Vztahy mezi dětmi byly kamarádské, bez agrese, přiměřeně tolerantní a pomáhající si.

Úroveň spontánních činností byla celkově hodnocena jako velmi dobrá, tak jako ve všech sledovaných jevech (v organizaci, metodách a formách, v motivaci a hodnocení, v interakci a komunikaci).

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Kvalita vzdělávací činnosti školy byla velmi dobrá. Přestože plánování a řízené činnosti byly posouzeny jako průměrné, převážilo (vzhledem k významnosti) nadprůměrné hodnocení spontánních činností a vytvoření velmi dobrých podmínek vzdělávací práce.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepci školy na období čtyř let převzala ředitelka od předcházejícího vedení MŠ. Všechny učitelky se na tom shodly a rodiče její ekologické zaměření akceptují. Koncepce obsahuje dlouhodobé obecné cíle, jejichž konkretizace do střednědobých úkolů s jasným stanovením prostředků k jejich zajištění chybí. Roční plán navazuje na koncepční záměry v části týkající se vzdělávacího působení v oblasti seznamování s přírodou. V dalších dílčích plánech se toto zaměření nepromítá, pouze obecně postihuje ostatní řídicí činnosti.

Plánování vzhledem k velikosti a podmínkám školy splňuje svoji funkci na průměrné úrovni.

Organizování

Funkčnost organizačního uspořádání MŠ odpovídá potřebám školy. Ředitelka jasně stanovila povinnosti zaměstnankyň, které je znají, ale jejich práva v dokumentech neuvedla. Vypracovala funkční a přehledný řád školy, určený především rodičům. Zajištění provozu MŠ z hlediska využití pracovní doby učitelek, zejména v ranních hodinách, však není plně

efektivní. Veškerou dokumentaci vede ředitelka uspořádaně a v souladu s § 45b, zákona č. 76/1987Sb., o školských zařízeních, v platném znění.

Informační systém uvnitř školy stojí především na neformálních osobních kontaktech, ale jeho funkčnost je zřejmá i z formálních dokumentů. Zápisy z pedagogických a provozních porad mají vypovídající hodnotu a svědčí o včasné a objektivní informovanosti zaměstnanců. Ve vztahu k rodičům škola využívá především osobního styku a nástěnek. Dále pak třídních schůzek a standardních akcí pro rodiče. Atraktivnější formy k aktivizaci zákonných zástupců dětí sloužící k většímu otevření se školy rodině, jejím požadavkům na nadstandardní aktivity a spoluúčasti na životě a programu MŠ, však škola nerealizuje. Významnější spolupráci s odbornými pracovišti a poradenskou službu rodičům nenabízí. Dobře však spolupracuje se školskými institucemi, zejména s místním gymnáziem při pořádání zábavných akcí pro děti. Na veřejnosti prezentuje svoji práci dostatečně, v širším okruhu formou účasti dětí na aktivitách asociace "Sport pro všechny", v níž pracuje i jedna z učitelek. V obci pak prostřednictvím Šlapanického zpravodaje (zástupkyně ředitelky do něho pravidelně přispívá) a zveřejňováním práce s dětmi v místní kabelové televizi i při veřejných vystoupeních, které organizuje městské zastupitelstvo.

Organizování bylo v souhrnu činností, které obsahuje hodnoceno vcelku velmi dobře.

Vedení a motivování pracovníků

V MŠ panuje příjemná pracovní atmosféra. Ředitelka k ní přispívá svoji zodpovědností a vnímavým přístupem k zaměstnancům. Na všem se s nimi domlouvá a staví na silných stránkách svých kolegyň. Dokonce pro ně deklarovala úkoly, jejichž prostřednictvím lze přispívat k vytváření kladného klimatu při práci s dětmi. Podporuje odborný růst učitelek, sama se také vzdělává, ale v jeho využití nemá vytvořen systém, pojímá ho obecně a málo konkretizuje. Pro odměňování pracovníků vytvořila ředitelka vhodná a funkční kritéria, která přirozeně uplatňuje při jejich diferencovaném hodnocení.

Vedení a motivování pracovníků bylo posouzeno jako velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost si ředitelka plánuje, realizuje a s pracovníci školy projednává. Vede o ní zápisy. Z uskutečněné hospitace i z předložených dokumentů vyplývá, že ji nemá zcela promyšlenou z hlediska hlavních cílů školy a sleduje většinou již známé a opakující se úkoly. To vede spíše k udržování současného stavu než k jeho rozvoji, i když ředitelka k některým dílčím nedostatkům přijímá závěry a následně je i sleduje.

Kontrolní mechanismy fungují průměrně.

Hodnocení kvality řízení

Celkovou kvalitu řízení, vzhledem k relativně krátkému funkčnímu období ředitelky, lze hodnotit jako velmi dobrou.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 27. 3. 1996, č. j. 224/96-S-00
- Rozhodnutí o změně v zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 1. 1998, č. j. 5689/97
- Protokol o provedení změny v zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 27. 11. 1998, sine 98
- Výkaz o mateřské škole k 30. 9. 2000
- Povolení výjimky z počtu dětí na třídu
- Kniha úrazů
- Jednací protokol
- Čtyřletá koncepce
- Roční plán MŠ Hvězdička, Šlapanice, šk. r. 2000, včetně příloh
- Kriteria pro přiznání osobního ohodnocení a přiznání odměn
- Povinnosti a úkoly pedagogických pracovníků
- Řád mateřské školy – Hvězdička
- Režim dne na mateřské škole – Hvězdička
- Záznamy o dětech
- Pracovní doba pro školní rok 2000
- Výroční zpráva – školní rok 1999/2000
- Sdělení výsledků inspekční činnosti, č. . 59/95, ze dne 20. 3. 1995
- Zápisy z pedagogických rad a provozních porad
- Zápisy z hospitační činnosti ředitelky školy
- Přehledy výchovné práce
- Plány vzdělávací činnosti z jednotlivých tříd
- Dotazník pro ředitele
- Dotazníky pro rodiče
- Podkladová inspekční dokumentace pro mateřské školy
- Hospitační záznamy

ZÁVĚR

Kvalita práce školy byla celkově hodnocena jako velmi dobrá. Z toho řízení a spontánní vzdělávací činnosti vykazovaly nadprůměrnou úroveň a řízené činnosti pouze průměrnou.

Finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu byly vzhledem k účelu jejich poskytnutí a stanovenému výchovně vzdělávacímu programu využity efektivně.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

**Školní inspektoři
a další zaměstnanci ČŠI:**

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu

PaedDr. Eliška Vencálková

...Eliška Vencálková, v. r...

V Brně dne 17. dubna 2001

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:17. dubna 2001.....

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení

Podpis

Jarmila Opletalová

...Jana Opletalová, v. r.....

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Príslušný orgán státní správy (samosprávy): OÚ Brno - venkov - RŠ	2. 5. 2001	194/01
Zřizovatel: město Šlapanice	2. 5. 2001	195/01

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nepodány